

INFORMATIENOTA RAAD LAREN

Van	Gemeente Laren – College van B&W
Aan	Gemeenteraad
Portefeuillehouder	Brito Roque, S. de
Afdeling/team	Ruimtelijke Ontwikkeling
Datum vaststelling B&W	Datum vaststelling college: 1 september 2026
Openbaar?	Ja

Onderwerp

Beleid externe veiligheid gemeente Laren 2026

Kennisnemen van

De voorliggende ontwerp 'Beleidsnota externe veiligheid Laren', die door het college van B&W is vastgesteld en ter inzage is aangeboden.

Aanleiding voorstel

In 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden. Gemeenten zijn hierdoor verplicht om alle regels voor de fysieke leefomgeving, waaronder regels voor externe veiligheid, over te zetten van het tijdelijke naar het definitieve omgevingsplan. Hier hebben gemeenten tot 2032 de tijd voor. Externe veiligheid richt zich op de risico's die ontstaan door het vervoer, opslag, gebruik en productie van gevaarlijke stoffen en het in werking hebben van windturbines en luchthavens. Wetgeving op het gebied van Externe veiligheid richt zich daarbij op directe, levensbedreigende effecten voor derden.

Door de Omgevingswet is de wetgeving voor externe veiligheid gewijzigd. De gemeente heeft nieuwe verantwoordelijkheden en beleidsruimte gekregen om bepaalde keuzes te maken op dit gebied. Voorheen lag er meer verantwoordelijkheid bij de rijksoverheid en was er minder beleidsvrijheid. Ook zijn er inhoudelijk onderwerpen gewijzigd.

Veranderingen onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet wordt er op een andere manier met externe veiligheid omgegaan. De belangrijkste veranderingen zijn:

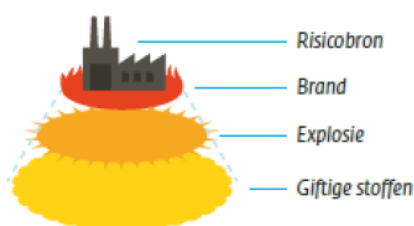
- *Van inrichting naar Milieubelastende activiteit:*
Onder de Omgevingswet wordt niet meer gewerkt met het begrip *inrichting* uit de Wet milieubeheer. In plaats daarvan gelden regels voor afzonderlijke milieubelastende activiteiten (MBA's). Een voormalige inrichting kan uit meerdere risicovolle MBA's bestaan. Deze MBA's staan genoemd in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Hierin staan ook rijksregels die gelden voor deze MBA's.
- *Van object naar gebouwen en locaties:*
Voorheen werden gebouwen en locaties waar mensen verbleven aangeduid als kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten. Deze objecten moesten (extra) beschermd worden tegen externe veiligheidsrisico's. Onder de Omgevingswet wordt niet meer gesproken over

objecten. In plaats daarvan wordt onderscheid gemaakt tussen (beperkt) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties. Daarnaast is er een extra categorie aangewezen: zeer kwetsbare gebouwen. Dit zijn gebouwen waar verminderd zelfredzame gebouwen verblijven, zoals ziekenhuizen en kinderdagverblijven. Deze personen moeten extra beschermd worden.

Voorheen	Onder de Omgevingswet	Voorbeelden
Kwetsbare objecten	Zeer kwetsbare gebouwen	Ziekenhuis, kinderdagverblijf
	Kwetsbare gebouwen	Woningen, hotel (> 50 pers)
	Kwetsbare locaties	Evenementen (buiten en > 5.000 pers.)
Beperkt kwetsbare objecten	Beperkt kwetsbare gebouwen	Overige gebouwen, recreatief nachtverblijf
	Beperkt kwetsbare locaties	Camping met max 50 bedden

- Aandachtsgebieden:**

Voorheen hadden activiteiten met externe veiligheidsrisico's, zoals transportroutes of bedrijven, een invloedsgebied. Dit is onder de Omgevingswet vervangen door aandachtsgebieden. Dit zijn gebieden rondom risicovolle activiteiten (zoals opslag, transport en bedrijven met gevaarlijke stoffen) waar mensen binnen een gebouw zonder extra maatregelen niet genoeg beschermd zijn tegen de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Deze aandachtsgebieden worden automatisch door het rijk aan MBA's- en transportroutes met gevaarlijke stoffen toegewezen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een brandaandachtsgebied (BAG), explosieaandachtsgebied (EAG) en een gifwolkaandachtsgebied (GAG). De gemeente heeft de beleidsvrijheid om te regelen hoe ze mensen binnen deze aandachtsgebieden gaan beschermen tegen de risico's op het gebied van externe veiligheid, o.a. door het verbieden van bepaalde gebouwen of het stellen van extra voorwaarden.

- Het voorschriftengebied:**

Onder de Omgevingswet hebben gemeenten de mogelijkheid om voorschriftengebieden binnen een BAG en EAG aan te wijzen in hun omgevingsplan. In een voorschriftengebied gelden extra bouwkundige eisen voor alle nieuwbouw. Bij Rijkswegen (vanwege transport) worden deze automatisch aangewezen, maar voor andere aandachtsgebieden kan de gemeente deze zelf aanwijzen om mensen te beschermen tegen externe veiligheidsrisico's. Voor het GAG is een dergelijk voorschriftengebied niet van toepassing, extra bouwkundige maatregelen zijn voor een gifwolk niet doelmatig.

Beleid voor externe veiligheid is nodig

Een beleidsneutrale overzetting van de oude naar de nieuwe regels is door deze veranderingen niet mogelijk. Er zijn beleidskeuzes nodig voordat regels voor externe veiligheid kunnen worden opgenomen in het omgevingsplan. Deze keuzes maakt de gemeente in haar externe veiligheidsbeleid.

De omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vecht (OFGV) heeft daarom voor en in overleg met de gemeente externe veiligheidsbeleid opgesteld. Deze concept beleidsnota is door het college van B&W vrijgegeven voor ter inzagelegging gedurende 6 weken voor inspraak.

De gemaakte beleidskeuzes in deze beleidsnota hebben betrekking op nieuwe situaties waarbij sprake moet zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Hieronder vallen nieuwe situaties als gevolg van:

- Wijziging van het omgevingsplan;
- Aanvraag omgevingsvergunning voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit (opa);
- Aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

Uitgangspunt voor deze beleidsnota is om zoveel mogelijk de regels beleidsluw over te zetten. Dit is niet geheel mogelijk voor alle onderwerpen, vanwege nieuwe verantwoordelijkheden en beleidsruimte. Waar keuzes zijn gemaakt, wordt dit toegelicht in het beleid.

Kernboodschap

De gemeente heeft meer beleidsvrijheid en verantwoordelijkheden om te kiezen hoe zij inwoners wil beschermen tegen externe veiligheidsrisico's. Daarnaast zijn er keuzes te maken vanwege nieuwe ontwikkelingen en wetgeving, zo introduceert de Omgevingswet bijvoorbeeld zeer kwetsbare gebouwen en verschillende aandachtsgebieden rondom risicovolle activiteiten. De keuzes die de gemeente maakt, worden beschreven en toegelicht in het beleid. De keuzes borduren zoveel mogelijk voort op de manier waarop het vroeger geregeld was. Onderstaande de belangrijkste keuzes die in het beleid gemaakt zijn:

- De gemeente kiest ervoor om risicovolle activiteiten zoveel mogelijk te concentreren op bedrijventerreinen die hiervoor geschikt zijn. Hierdoor blijven woongebieden, verblijfsgebieden en het landelijk gebied beschermd tegen ongewenste risicotoename.
- De meeste veiligheidswinst wordt behaald door het scheiden van activiteiten met gevaarlijke stoffen en ruimtelijke ontwikkelingen als wonen, werken en recreëren. Daarom zet de gemeente in eerste instantie in op het uitsluiten van (zeer/beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties binnen de plaatsgebonden risicocontour en bepaalde aandachtsgebieden. Afhankelijk van de risicovolle activiteit en het soort kwetsbaar gebouw of locatie dat wordt gerealiseerd, worden ontwikkelingen niet/wel toegestaan. De gemeente heeft als uitgangspunt dat hoe groter het risico is, hoe strenger de voorwaarden zijn om een gebouw of locatie op een bepaalde plek te realiseren.
- Voor ontwikkelingen waarvoor een nadere afweging nodig is (zoals hieronder aangegeven met 'onder bepaalde voorwaarden'), wordt een uniform afwegingskader

(paragraaf 6.1 van het beleid) toegepast. Voor elke situatie waarbij in de uitgangspunten is opgenomen dat deze wel of niet is toegestaan 'tenzij' of 'mits', geldt de toepassingsplicht van het afwegingskader. Dit komt overeen met hoe de omgevingsdienst voorheen externe veiligheid beoordeelde bij ontwikkelingen.

- In bijlage 1 is een overzicht gemaakt, per soort risicobron, wat de gemeente wel of niet wil toestaan in de verschillende aandachtsgebieden. En of hier voorwaarden aan verbonden zijn. Dit is ook uitgewerkt in de tabellen 6.1-6.4 van het beleid. De belangrijkste keuzes die daarin zijn gemaakt zijn:
 - (Zeer) kwetsbare gebouwen en locaties zijn op grond van rijksregelgeving niet toegestaan binnen de *plaatsgebonden risicocontour* ($PR 10^{-6}$) van een activiteit met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico geeft de kans weer dat een persoon die zich permanent en onbeschermd op een bepaalde locatie bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Deze kans mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen (10^{-6}) per jaar. Rondom de risicobron ontstaat hierdoor een risicocontour waarbinnen dergelijke functies niet zijn toegestaan. Dit is afhankelijk van de bron een contour van enkele tot enkele tientallen meters, vaak niet veel groter dan de perceelgrens van een bedrijf. Dit is een andere contour dan de aandachtsgebieden.
 - Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties zijn in eerste instantie niet toegestaan binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} . Een afwijking hiervan vereist een expliciete bestuurlijke afweging, dit komt zelden voor. Dit is vergelijkbaar met hoe het vroeger geregeld was;
 - Binnen het *brandaandachtsgebied* sluiten we, naast de zeer kwetsbare gebouwen, in principe alle kwetsbare gebouwen en locaties uit. Het realiseren van beperkt kwetsbare gebouwen en locaties binnen het brandaandachtsgebied vinden we toelaatbaar onder bepaalde voorwaarden. Bij brandaandachtsgebieden van buisleidingen hanteren we een genuanceerder beleid; Dit is vergelijkbaar met hoe het vroeger geregeld was;
 - Binnen de *explosieaandachtsgebieden* staan we beperkt kwetsbare gebouwen en locaties toe, onder de voorwaarde dat er voldoende beschermende maatregelen kunnen worden getroffen door het toepassen van het afwegingskader. (Zeer) kwetsbare objecten en locaties zijn hier niet toegestaan;
 - Binnen de *gifwolkaandachtsgebieden* staan we zeer kwetsbare gebouwen niet toe (Nee, tenzij). De (beperkt) kwetsbare locaties worden alleen toegestaan onder bepaalde voorwaarden.

De uitgangspunten uit dit nieuwe Externe veiligheidsbeleid vormen de basis voor het opstellen van regels in het omgevingsplan.

Consequenties

Nieuwe projecten moeten worden getoetst aan dit geactualiseerde beleid. Hierdoor kan de beoordeling op onderdelen afwijken van eerdere besluiten voor (andere) projecten. Dit komt doordat op sommige punten andere beleidskeuzes zijn gemaakt dan onder het vorige wettelijke kader van de Omgevingswet van toepassing waren.

Echter, de nieuwe beleidskeuzes die zijn gemaakt, zorgen niet voor grote wijzigingen in de toetsing. Bovenstaande keuzes zijn namelijk zo gemaakt, dat de beoordeling van externe veiligheid grotendeels overeenkomt met hoe het voorheen geregeld was. Het beleid draagt juist bij aan een zorgvuldige, consistente en beter onderbouwde beoordeling of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Communicatie

Het stuk zal ter inzage worden gelegd volgens de wettelijke vereisten. Daarnaast ontvangen de raadsleden in september een presentatie over het omgevingsplan, waarin dit beleid eveneens aan de orde komt. Het beleid bevat geen ingrijpende wijzigingen voor inwoners of ondernemers. Het betreft vooral een invulling van bestaande landelijke beleidsuitgangspunten voor externe veiligheid. De praktische gevolgen liggen vooral bij de gemeente.

Gezien de beperkte impact op de dagelijkse situatie van inwoners en ondernemers is aanvullende externe communicatie over dit beleid op dit moment niet noodzakelijk.

Het stuk zal ter inzage gelegd worden. Ook zal er voor de raadsleden in september een presentatie zijn over het omgevingsplan, waarbij dit beleid ook aan bod komt.

Vervolg

Na de ter inzage van de nota beleid Externe veiligheid, zullen eventuele zienswijzen verwerkt worden. De definitieve nota zal dan worden vastgesteld door de gemeenteraad. Het definitieve beleid zal vervolgens verwerkt worden in de milieuregels in het omgevingsplan. De wijziging van het omgevingsplan waarin de regels in verwerkt worden, zal ook in het college van B&W en de gemeenteraad behandeld worden.

Bijlagen

1. Overzicht uitgangspunten kwetsbare functies nabij risicovolle activiteiten
2. Beleidsnota externe veiligheid Laren

Bijlage 1: Overzicht uitgangspunten kwetsbare functies nabij risicovolle activiteiten

Voor het toelaten of uitsluiten van (zeer/beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties binnen de plaatsgebonden risicocontour en bepaalde aandachtsgebieden van risicobronnen hanteert de gemeente onderstaande uitgangspunten die genoemd zijn in tabel 1.1-1.4 (6.1 - 6.4 in het beleid). Voor elke situatie waarbij in de uitgangspunten is opgenomen dat deze wel of niet is toegestaan 'tenzij' of 'mits', geldt de toepassingsplicht van het afwegingskader in paragraaf 6.1 van het beleid.

Tabel 1.1 Ruimtegebruik nabij transportroutes (weg, water en spoor)

Transportroutes (weg, water en spoor)	<i>Zeet kwetsbare gebouwen</i>	<i>Kwetsbare gebouwen en locaties</i>	<i>Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties</i>
Plaatsgebonden risicocontour 10 ⁻⁶	Niet toegestaan	Niet toegestaan	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)
Brand-aandachtsgebied	Niet toegestaan	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)
Explosie-aandachtsgebied	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)
Gifwolk-aandachtsgebied	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)	Locaties: Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe) Gebouwen: Toegestaan

Tabel 6.2 Ruimtegebruik nabij buisleidingen

Buisleidingen	<i>Zeet kwetsbare gebouwen</i>	<i>Kwetsbare gebouwen en locaties</i>	<i>Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties</i>
Plaatsgebonden risicocontour 10 ⁻⁶	Niet toegestaan	Niet toegestaan	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)
Brand-aandachtsgebied 100% letaliteit	Niet toegestaan	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)
Brand-aandachtsgebied 99%-1% letaliteit	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)

Tabel 6.3 Ruimtegebruik nabij stationaire activiteiten

Stationaire activiteiten	Zeer kwetsbare gebouwen	Kwetsbare gebouwen en locaties	Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties
Plaatsgebonden risicocontour 10^{-6}	Niet toegestaan	Niet toegestaan	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)
Brand-aandachtsgebied	Niet toegestaan	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)
Explosie-aandachtsgebied	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)
Gifwolk-aandachtsgebied	Niet toegestaan, tenzij (pas paragraaf 6.1 toe)	Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe)	Locaties: Toegestaan, mits (pas paragraaf 6.1 toe) Gebouwen: Toegestaan

Tabel 6.4 Ruimtegebruik op bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen	Zeer kwetsbare gebouwen	Kwetsbare gebouwen en locaties	Beperkt kwetsbare gebouwen en locaties
Bedrijventerreinen zonder risicovolle activiteiten	Toegestaan (want geen risico's)	Toegestaan	Toegestaan
Bedrijventerreinen met lichte en/of zware risicovolle activiteiten	Niet toegestaan	Niet toegestaan, tenzij dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van de risicovolle activiteit	Niet toegestaan, tenzij dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van de risicovolle activiteit